

Nieuwsbrief – Zomer 2019

LOONWERKERS

Transport van landbouwproducten: hoe moet er aan de Standaard worden voldaan? En quid van de transporten naar een FCA-bedrijf ?

Transport is een belangrijke schakel in het productieproces van landbouwproducten waaraan specifieke risico's op gebied van verontreiniging van het product gekoppeld zijn. Bij het transport van landbouwproducten dienen dan ook de nodige voorzorgsmaatregelen worden genomen om verontreiniging te voorkomen.

In de Vegaplan Standaarden voor landbouwers en loonwerkers worden verschillende eisen met betrekking tot het transport van landbouwproducten geformuleerd. Zo is het verplicht dat alle uitrustingen, recipiënten, voertuigen en laadbakken proper zijn voor transport. Na transport van organische meststof en andere risicoproducten (bv. aarde die bemest geweest is met meststoffen van dierlijke oorsprong, tuinaarde, asbest, substraat voor de teelt van paddenstoelen, etc.) is ook een grondige reiniging en ontsmetting verplicht. Indien er een risico bestaat op verontreiniging van de plantaardige producten met olie of mazout mag er geen transport plaatsvinden. Producten met bestemming versmarkt of verwerking dienen tijdens het transport beschermd te worden tegen mogelijke bevuilding, besmetting of degradatie door ze bijvoorbeeld te beschermen tegen opspattend vuil).

Omwille van de specifieke bepalingen rond verontreiniging van veevoeders, gelden voor het transport van granen, olie- en eiwathoudende gewassen (GOEG) en ruwvoeder enkele bijkomende eisen. Zo moet, afhankelijk van het product dat getransporteerd werd, de laadruimte na het transport worden gereinigd. In functie van het product dat voorafgaand werd getransporteerd, dient de landbouwer/loonwerker de gepaste reiniging te bepalen. Hierbij zijn er vijf mogelijkheden:

- ✓ 0: Geen reiniging: Dit is enkel toegelaten indien het te transporteren product identiek is aan het voorafgaandelijk getransporteerd product.
- ✓ A: Vegen of uitblazen na transport van kunstmeststoffen, grond, zand, ...
- ✓ B: Reinigen met water (wanneer resten of geur achterblijven na een reiniging A) na transport van vochtige producten, groen compost, ...
- ✓ C: Reinigen met water en een geschikt reinigingsmiddel, dan naspoeien en drogen: (Wanneer resten of geur achterblijven na een reiniging B) na transport van metaalschroot, coke, ...
- ✓ D: Reinigen met water en een geschikt reinigingsmiddel + ontsmetten en drogen na transport van rotte producten, slib, etensresten, ...

Het water dat tijdens de reiniging wordt gebruikt moet ook van de gepaste kwaliteit zijn en de landbouwer moet kunnen aantonen dat hij de risico's met betrekking tot de waterkwaliteit beheerst.

Nieuwsbrief – Zomer 2019

Wanneer voorafgaand aan een transport van landbouwproducten naar een FCA* gecertificeerde onderneming "verboden ladingen" werden getransporteerd, gelden de strengste maatregelen op gebied van reiniging. In dit geval moet de landbouwer/loonwerker na het transport een geschikte reiniging en ontsmetting uitvoeren én deze registreren (zie tabel 1). 'Verboden ladingen' zijn stoffen zoals asfalt, asbest, benzine, (bio)diesel, as, gasolie, hoogovenslakken, huishoudelijk afval (zie classificatie op <https://www.icrt-idth.com/nl/>). Ook mest en mestproducten niet afkomstig uit een door de bevoegde autoriteit erkende biogas- of composteerinstallatie of erkende technische bedrijf zijn verboden ladingen.

*De Feed Chain Alliance (of FCA) Standaard is een voedselveiligheidsstandaard ontwikkeld door OVOCOM. Deze standaard wordt toegepast door productiebedrijven, transportbedrijven of handelaars uit de diervoedersector.

Let op! Bij transport van meststoffen dienen ook de gewestelijk bepalingen (Vlaamse mestdecreet en PGDA in Wallonië) gerespecteerd te worden.

Tabel 1: Verplichte registratie van geschikte reiniging en ontsmetting na transport van een "verboden lading"

Identificatie laadruimte :						
Aard van de voorafgaande lading	Datum transport	Type uitgevoerde reiniging	Datum reiniging en ontsmetting	Gebruikt ontsmetting smiddel	Naam van de uitvoerder	Handtekening

Om ook de kwaliteit tijdens het transport door derden te garanderen, moet de landbouwer met een aantal eisen rekening houden. Zo mag het transport door een derde in het kader van oogstwerkzaamheden naar een FCA-gecertificeerde onderneming enkel uitgevoerd worden door een landbouwer die over een certificaat voor de Vegaplan Standaard Primaire Plantaardige Productie voor de vervoerde teeltgroep beschikt of door een loonwerker die over het Vegaplan certificaat loonwerk, met activiteit "Secundair Transport FCA" beschikt. Daarnaast kan ook beroep worden gedaan op een FCA gecertificeerde vervoerder (lijst van FCA-gecertificeerde ondernemingen: <https://www.ovocom.be/OciCompanyList.aspx>) of een Nederlandse vervoerder met een GMP+ certificaat. Indien het transport door een derde buiten de oogstwerkzaamheden plaatsvindt (d.w.z. na de opslag), is een FCA of GMP+ transport verplicht.

Wanneer het transport van landbouwproducten door een loonwerker wordt uitgevoerd, wordt in de Sectorgids G-033/Vegaplan Standaard voor Aannemers van Land- en Tuinbouwwerken voor de primaire plantaardige productie in bepaalde gevallen van Secundair Transport (ST) gesproken. Dit is transport van land- of tuinbouwproducten, voor rekening van een opdrachtgever (primaire plantaardige producent of een bedrijf) door eenzelfde loonwerker die de oogstwerkzaamheden uitvoert, dat deze landbouwproducten voorafgaat of volgt en er een essentieel onderdeel van vormt of er rechtstreeks mee in verband staat. In het kader van secundair transport dient de loonwerker aan enkele bijkomende bepalingen te voldoen, bovenop de eisen die ook voor landbouwers van toepassing zijn.

Zo dient de chauffeur de nodige hygiëne instructies te kennen en moet hij de nodige voorzieningen treffen om de lading te beschermen, verlies van lading te vermijden en vermenging van eventueel samen geladen producten te vermijden. Voor elke belading moet hij ook controleren of de laadruimte proper, droog en vrij van ongewenste geuren is. Indien nodig moet hij de ruimte reinigen zoals hierboven beschreven. Ook na het lossen moet de laadruimte gereinigd worden. Van de chauffeur

Nieuwsbrief – Zomer 2019

wordt ook verwacht dat hij de loonwerker informeert als hij onregelmatigheden vaststelt, die op zijn beurt de opdrachtgever op de hoogte stelt.

Wanneer een loonwerker een Secundair Transport naar een FCA onderneming uitvoert moet hij voldoen aan de bijkomende eisen die onder de scope STFCA vallen. Dit betreft transport van de plaats van de oogst naar een FCA-onderneming (eerste losplaats). Dit transport is rechtstreeks gerelateerd aan de oogstwerkzaamheden en wordt uitgevoerd door dezelfde loonwerker voor rekening van zijn opdrachtgever (een landbouwer).

Indien een loonwerker voorafgaand aan een transport naar een FCA onderneming een “verboden lading” (zoals hierboven beschreven) getransporteerd heeft, moet hij naast de geschikte reiniging en registratie ook een keuring van de laadruimte laten uitvoeren. Dit moet gebeuren door een door OVOCOM erkende certificeringsinstelling die een attest uitreikt waaruit blijkt dat de laadruimte vrijgegeven wordt voor transport van grondstoffen bestemd voor dierlijke voeding.

Belangrijk bij de STFCA certificatie is dat de chauffeur een rittenstaat bijhoudt met de gegevens van het transport en de reiniging van minstens de laatste drie ritten. Aan deze rittenstaat moet hij de ontvangst- en de leveringsbon of begeleidende documenten bevestigen indien deze beschikbaar zijn. Deze maken deel uit van zijn registratie. Certificering voor STFCA vereist ook een tussentijdse audit in het tweede jaar van de driejaarlijkse certificatieperiode (tussen de 15de en 21de maand) waarbij enkel de vereisten die voor de specifieke activiteit STFCA van toepassing zijn worden overlopen.

Tabel 2: Rittenstaat die door de FCA chauffeur moet worden ingevuld bij het uitvoeren van Secundair Transport naar een FCA onderneming.

Rittenstaat - Secundair transport naar een FCA bedrijf									
Rittenstaat van (datum) tot (datum)					Identificatie laadruimte:				
Naam chauffeur	Naam landbouwer	Goederen* (ref. teelt)	Laden		Lossen		Aantal ritten en/of tonnage	Reiniging **	Paraf chauffeur
			Datum	Naam Laadplaats	Datum	Naam Losplaats			

* De aanduiding van het product moet duidelijk zijn (kuilmals, maisgraan, gerst, aarde, dierlijke mest, ...)
 ** Type 0 (geen reiniging), A (vegen), B (vegen + water), C (vegen + water + reinigingsmiddel), D (vegen + water + reinigingsmiddel + ontsmetten), verboden ladingen
BELANGRIJK! Alle vakjes moeten worden ingevuld – Als een vakje niet wordt gebruikt doorstreep het dan

Eventuele opmerkingen (zoals incident, gebruikte reinigingsmiddel of wasmiddel, ...):

Afhankelijk van het getransporteerde landbouwproduct, de voorafgaande ladingen en de bestemming kunnen dus bijkomende eisen gesteld worden. Deze garanderen de kwaliteit en voedselveiligheid van het product en dragen zo bij tot de sterkte van de Vegaplan Standaard. Indien u meer

Nieuwsbrief – Zomer 2019

informatie wenst over Vegaplan of vragen hebt, bezoek onze website op www.vegaplan.be of stuur een e-mail op info@vegaplan.be. De Vegaplan Standaard en de checklijsten zijn beschikbaar in de rubriek landbouwers loonwerkers\documenten.